

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ВНЗ**

Навчальний рік 2021 – 2022

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Фізична терапія, ерготерапія
Спеціалізація	227. 01 Фізична терапія
Освітня програма	Фізична терапія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Основ медицини
Курс, семестр, в якому викладається дисципліна	1 курс, 2 семестр
Обсяг дисципліни в кредитах	4,5 кредити ЄКТС
Кількість модулів	2
Загальна кількість годин (денна форма): самостійна робота студента – індивідуальна робота студента –	135 год 45 год 90 год
Форма контролю (залік, екзамен)	Диференційований залік
Викладачі, які забезпечують викладання дисципліни	К.мед.н., доцент Мелега К.П., xenia.melega@uzhnu.edu.ua К.мед.н., доцент Філак Ф.Г., felix.filak@uzhnu.edu.ua

Педагогічна практика у ВНЗ є важливою частиною навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання та реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з практичною діяльністю магістрантів в якості педагогів. Це дозволяє, з одного боку, закріпити й поглибити знання теорії, а з іншого – набути вміння й навички, необхідні для майбутньої самостійної роботи. У відповідності з навчальним планом спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, спеціалізації 227.01 Фізична терапія магістранти денної форми навчання проходять педагогічну практику у ВНЗ у II семестрі першого року навчання упродовж 3 тижнів (заочної – упродовж 1 тижня). Педагогічну практику у ВНЗ магістри проходять, як правило, у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на базі факультету здоров'я та фізичного виховання.

Педагогічна практика у ВНЗ є складовою професійної підготовки спеціалістів на другому (магістерському) рівні вищої освіти і завершальним етапом практичної підготовки студентів університету до професійно-педагогічної діяльності.

**Метою педагогічної практики у ВНЗ** є оволодіння магістрами спеціальності 227.01 Фізична терапія сучасними методами, формами навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти, формування в них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо

їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання передового й новаторського педагогічного досвіду.

*Основні завдання практики:*

- поглиблення і розширення теоретичних знань зі спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час проходження практики;
- формування у студентів-магістрів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи;
- вироблення вмінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;
- формування вмінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- виховання в магістрів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

### **Очікувані результати навчання:**

1. **Знати:** фундаментальні праці провідних зарубіжних вчених та наукових шкіл в галузі фізичної терапії, ерготерапії та суміжних галузей знань; фундаментальні праці провідних зарубіжних вчених та наукових шкіл в області педагогіки вищої школи, основні нормативно-правові та організаційні основи інноваційного освітнього процесу.
2. **Аналізувати:** наукові праці в галузі фізичної терапії, ерготерапії, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання; вміти здійснювати моніторинг наукових джерел інформації в області фізичної терапії, ерготерапії, оцінювати склад і зміст навчально-методичної документації зі спеціальності; вміти опрацьовувати різні види педагогічних джерел (наукову, навчальну та навчально-методичну літературу), готувати літературні огляди; критично їх аналізувати і використовувати в педагогічній практиці, інтегрувати теоретичні знання і практичну діяльність
3. **Вміти:** здійснювати навчально-методичну (складання конспекту лекцій, проведення лекцій, семінарських занять, практичних занять, колоквиумів) та загально-педагогічну (ведення кураторського часу тощо) роботу; застосовувати педагогічні навички при організації і проведенні заходів фізичної терапії та науково-дослідної роботи за спеціальністю.
4. **Здатність враховувати:** в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості студентів; здійснення диференційованого та індивідуального підходу при проведенні навчальних занять зі студентами; фахово володіти знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми; використання сучасного інформаційного та освітнього простору у практичній діяльності
5. **Володіти навичками** написання наукових статей в області педагогіки вищої школи та фізичної терапії; вміти використовувати сучасні інформаційні технології, правильно здійснювати пошук наукової інформації в області педагогіки вищої школи, правильно планувати оригінальний виклад результатів досліджень у вигляді презентації, відео, усно та письмово.
6. **Оцінювати рівень** своєї готовності до інноваційної педагогічної діяльності та шляхи самовдосконалення, застосовувати інноваційні та інформаційні технології у вищій школі; узагальнювати перспективний педагогічний досвід; використовувати соціокультурні та психолого-педагогічні умови для здійснення інноваційної діяльності в освіті; ефективно реалізовувати сформовані власні професійні якості у практичній діяльності за фахом.

## Перелік компетентностей, які набуваються

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

*Загальні компетентності (ЗК):*

- здатність оцінювати, критично обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у практичній діяльності (ЗК-3);
- здатність генерувати нові ідеї, брати участь у інноваційних проектах для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань, публікувати результати досліджень у наукових виданнях (ЗК-4);
- здатність ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди (ЗК-5);
- здатність до професійного міжособистісного спілкування хоча б однією з іноземних мов та державною українською мовою з пацієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я (ЗК-6);
- здатність до представлення результатів професійної діяльності та наукових досліджень з використанням сучасних інформаційно - комунікаційних технологій (ЗК-7);
- здатність до подальшого навчання зі значним ступенем самостійності та саморегулювання (ЗК-9);
- здатність здійснювати освітню діяльність, визначати перспективи маркетингових дій та менеджменту у фізичній терапії, ерготерапії (ЗК-12).

*Фахові компетентності спеціальності (ФК):*

- здатність розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії, ерготерапії (ФК-4);
- здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію щодо реабілітаційних програм, їх ефективність (ФК-7);
- здатність шукати шляхи постійного покращення якості реабілітаційних послуг, формувати нові ідеї у фізичній терапії, ерготерапії (креативність) (ФК-14);
- здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність (ФК-16).

## 4. ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ВНЗ

Зміст педагогічної практики у ВНЗ магістрів спеціальності 227.01 Фізична терапія складає навчально-методична робота, яка і визначає її основну мету. Саме в ході навчально-методичної роботи реалізуються основні завдання практики, що полягають у формуванні у магістрантів навичок викладацької роботи. Навчально-методична робота полягає в наступному:

- відвідування лекцій, семінарських занять та консультацій, що проводять провідні викладачі кафедри та факультету з метою вивчення методичного досвіду, оволодіння методикою підготовки до занять і методикою викладання навчального матеріалу;
- освоєння засобів організації та контролю самостійної роботи студентів;
- відвідування занять, що проводять магістранти-практиканти з подальшим їх обговоренням.

Під час педагогічної практики у ВНЗ студенти повинні:

1) ознайомитися:

- з навчально-методичною, організаційною, науковою та виховною роботою кафедри, на якій проводиться практика;
- з програмно-методичним забезпеченням тієї навчальної дисципліни (дисциплін), з якої будуть проводитися заняття практикантом;
- зі специфікою методики роботи викладачів;

2) вивчити:

- навчальні програми тієї дисципліни, з якої будуть проводитися практичні заняття;
- психологічні, вікові та індивідуальні особливості студентів групи, де будуть проводитися навчальні заняття, стан успішності цих студентів;
- особливості організації та проведення науково-дослідницької роботи студентів;

3) сформувані навички й уміння майбутньої педагогічної діяльності, для чого:

- відвідувати заняття викладачів кафедри;
- розробити розгорнутий план-конспект лекції та практичного заняття відповідно до робочої навчальної програми;
- самостійно проводити практичні заняття, в тому числі й одне залікове заняття;
- відвідати заняття своїх колег та взяти участь в їхньому обговоренні.

Навчально-методична робота студентів має дві складові частини, що доповнюють одна одну: самостійна робота та індивідуальна робота під керівництвом викладача. Виходячи з того, що загальний обсяг педагогічної практики складає 135 годин, на самостійну роботу відводиться 45 годин, а на індивідуальну роботу – 90 годин.

*Самостійна робота здобувача* в більшості випадків передуює індивідуальній під керівництвом викладача. Вона полягає у відвідуванні лекцій, семінарських занять, консультацій, які проводять провідні викладачі; участь у навчально-методичній роботі кафедри. Самостійна робота магістранта під час педагогічної практики передбачає опрацювання теоретичних матеріалів для підготовки та проведення занять, роботу в бібліотеці та в Інтернеті, підготовки планів-конспектів 2 лекцій та методичних рекомендацій 2 практичних (лабораторних) занять, що будуть проводитись, відвідування занять викладачів факультету та систематичне спілкування з керівником практики, участь в консультативних заняттях з питань проведення практики тощо. Зокрема, обов'язковим є відвідування занять, які проводять інші студенти-практиканти з активною участю в обговоренні результатів.

*Індивідуальна робота* під керівництвом викладача у процесі проходження педагогічної практики є основною у всьому процесі асистентської практики, оскільки саме в ході цієї частини практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності магістрантів. Вона включає в себе: проведення самостійних пробних занять під керівництвом викладача; одного залікового практичного заняття; участь у методичній, виховній, організаційній роботі базової кафедри тощо.

## ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Основні етапи проходження педагогічної практики у ВНЗ магістрами спеціальності 227.01 Фізична терапія наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Основні етапи проходження педагогічної практики у ВНЗ

Етап роботи	Види роботи	Керівництво
I етап	Знайомство з кафедрою, навчальною групою. Відвідування занять провідних викладачів кафедри. Знайомство з документацією. Складання індивідуального плану роботи. Планування роботи. Планування й підготовка до занять.	Консультація керівника практики

II етап	Затвердження плану й тексту лекцій або практичних (лабораторних) занять у керівника практики. Підготовка до занять. Проведення пробних занять. Відвідування занять інших практикантів. Участь у проведенні методичної роботи базової кафедри	Консультація керівника практики
III етап	Проведення відкритих (залікових) лекційних та практичних (лабораторних) занять. Відвідування відкритих занять інших магістрантів-практикантів. Участь у проведенні методичної, виховної, організаційної роботи базової кафедри	Консультація керівника практики
IV етап	Оформлення документації. Підготовка та захист звіту. Підведення підсумків практики.	Консультація керівника практики

Педагогічна практика у ВНЗ оцінюється за всіма видами діяльності у процесі проведення поточного та підсумкового модульного контролю відповідно до розробленої системи балів.

*Поточний контроль* здійснюється керівником практики упродовж проходження студентами педагогічної практики у ВНЗ шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

*Підсумковий контроль* здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом конкретного періоду. При висвітленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, підготовки звіту і захисту практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями й навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Загальна форма звітності здобувача освіти за практику – письмовий звіт. Письмовий звіт разом з іншими документами подається для аналізу керівнику практики від кафедри. Звіт з практики захищається здобувачем освіти при комісії, призначеній завідувачем кафедри або деканом факультету (звіти за навчальну практику можуть розглядатися безпосередніми її керівниками від кафедри з виставленням оцінок). Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки підводяться на засіданнях вчених рад факультетів не менше одного разу протягом навчального року.

Індивідуальні звіти магістрів-практикантів є основним звітним документом. На основі письмового індивідуального звіту та усного захисту практики на засіданні кафедри затверджується загальна оцінка практики. Індивідуальний звіт містить:

- щоденник, що фіксує всі форми роботи під час практики, з помітками про виконання кожного виду роботи: теми лекцій, практичних, лабораторних занять, які проводив практикант;
- план-конспект залікового заняття;
- методичні розробки відповідних практичних або лабораторних занять, плани-конспекти лекцій;
- індивідуальний звіт з робочим планом проходження практики;
- відгук керівника практики;
- рекомендації щодо вдосконалення практики.

Загальний звіт про проходження педагогічної практики у ВНЗ подається на відповідну кафедру факультету у 5-денний термін після закінчення практики.

## Критерії оцінювання педагогічної практики у ВНЗ

Педагогічна практика у ВНЗ оцінюється за всіма видами діяльності у процесі проведення поточного та підсумкового модульного контролю відповідно до розробленої системи балів.

*Поточний контроль* здійснюється керівником практики упродовж проходження студентами педагогічної практики у ВНЗ шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних занять.

*Підсумковий контроль* здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом конкретного періоду. При висвітленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, підготовки звіту і захисту практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями й навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Предметом оцінювання якості практичної підготовки студента є рівень набутих ним практичних знань і навичок, умінь вести полеміку та захищати запропоновані у звіті положення. Отже, якість практичної підготовки студента оцінюється за такими показниками поточного і підсумкового модульного контролю:

- 1) самостійне проведення навчальних занять;
- 2) повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази;
- 3) вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику, своєчасне представлення їх на перевірку керівникові;
- 4) демонстрація набутих практичних знань і вмінь, захист звіту про практику.

**Диференційований залік** є підсумковим модульним контролем практики і проводиться після закінчення практики (2 семестр навчання у магістратурі). Під час заліку визначається рейтингова оцінка успішності студентів за проведену практику. Рейтингова залікова оцінка студента не повинна бути меншою від 60 балів. Вона дорівнює сумі оцінок за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь, а також базується на результатах поточного контролю (відвідування, повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази, вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику (таблиця 2).

**Таблиця 2. Шкала підсумкового залікового модульного контролю**

Показники	Бали
Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь:	0-40
<b>Поточний контроль:</b>	
Самостійне проведення навчальних занять (за кожне проведене самостійно заняття нараховується 3 бали)	0-30
Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази:	0-20
Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику:	0-10
<b>Загальна оцінка</b>	<b>0-100</b>

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною загальною шкалою оцінювання (рейтингова, національна та ECTS) у процесі підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку) (таблиця 3).

**Таблиця 3. Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS**

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	